

Arbeidsnotat
2026:8

Kandidatundersøkelsen 2025: Arbeidsmarkedssituasjonen for nyutdannede masterkandidater

Første resultater

Jannike Gottschalk Ballo og Jannecke Wiers-Jenssen

Arbeidsnotat
2026:8

Kandidatundersøkelsen 2025: Arbeidsmarkedssituasjonen for nyutdannede masterkandidater

Første resultater

Jannike Gottschalk Ballo og Jannecke Wiers-Jenssen

Arbeidsnotat	2026:8
Utgitt av Adresse	Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) Postboks 2815 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Økernveien 9, 0653 Oslo.
Prosjektnr.	21395 / 2602347
Oppdragsgiver Adresse	Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) Karl Johans gt 7, 0154 Oslo
Illustrasjon	Ronnie Smith, NIFU
ISBN	978-82-327-0782-9
ISSN	1892-2597 (online)

Copyright NIFU: CC BY 4.0

www.nifu.no

Forord

Dette arbeidsnotatet er den første rapporteringen fra Kandidatundersøkelsen for høyere utdanning 2025. NIFU gjennomfører undersøkelsen på oppdrag av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), og den kartlegger situasjonen til personer som har fullført en mastergrad ved norske læresteder. I dette notatet ser vi på hvordan overgangen fra utdanning til arbeid har vært for de som fullførte mastergraden i vårsemesteret 2025, sammenlignet med tidligere år. Formålet er å gi et oppdatert oversiktsbilde av nyutdannedes situasjon.

Analyseopplegg og tekst er utarbeidet av Jannike Gottschalk Ballo og Jannecke Wiers-Jenssen. Dataanalyser og figurutforming er utført av Ballo. Notatet er lest og kommentert av Siv-Elisabeth Skjelbred. Vi retter en stor takk til alle nyutdannede mastere som har tatt seg tid til å besvare undersøkelsen. Flere analyser fra Kandidatundersøkelsen 2025 vil bli publisert sommeren 2026.

Oslo, 20. mars 2026

Elisabeth Hovdhaugen
Stedfortredende forskningsleder

Innhold

Sammendrag	6
1 Innledning.....	8
1.1 Om Kandidatundersøkelsen.....	9
2 Hovedaktivitet og sysselsetting	10
2.1 Arbeidsstyrken: sysselsetting og ledighet.....	10
2.2 Hva gjør de som ikke inngår i arbeidsstyrken?.....	15
3 Samsvar mellom utdanning og arbeid	18
3.1 Samsvar mellom utdanningsnivå og arbeidsoppgaver.....	18
3.2 Overutdanning	19
3.3 Samsvar mellom innhold i utdanningen og arbeidsoppgaver	20
3.4 Stillingsprosent og ansettelsesforhold	23
3.5 Underutnyttelse av kompetanse	26
3.6 Jobb i tråd med forventningene?.....	30
4 Oppsummering og videre analyser.....	33
4.1 Videre analyser	34
Referanser.....	35
Vedlegg.....	36
Figuroversikt.....	37

Sammendrag

Dette arbeidsnotatet presenterer de første resultatene fra Kandidatundersøkelsen 2025, som NIFU har gjennomført på oppdrag av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). Undersøkelsen gikk ut til personer som fullførte en mastergrad, eller tilsvarende, i løpet av vårsemesteret 2025, om lag et halvt år etter fullført utdanning. Kandidatundersøkelsen gjennomføres med jevne mellomrom, noe som gjør det mulig å se på utviklingstrekk over tid. Samlet sett viser resultatene at det har blitt vanskeligere å komme seg inn på arbeidsmarkedet for nyutdannede med mastergrad.

De fleste nyutdannede er i jobb, men arbeidsledigheten er økende

Et overveiende flertall av de som fullførte en mastergrad våren 2025, er i arbeid et halvt år senere. Andelen arbeidsledige av arbeidsstyrken er 9,5 prosent, noe som utgjør en økning på tre prosentpoeng fra forrige undersøkelse i 2023. Sysselsetting og ledighet varierer betydelig med fagfelt. Det er høyest sysselsetting og lavest ledighet blant de som har tatt master innenfor lærerutdanning og pedagogiske fag, helse og sosialfag, og juridiske fag. I disse gruppene er om lag 97 prosent sysselsatt, og tre prosent ledige. Ledigheten er høyest blant de som har master i natur- og realfag (21 prosent), samfunnsfag (15 prosent), og humanistiske og estetiske fag (15 prosent). Disse gruppene har også hatt den høyeste ledigheten i tidligere undersøkelser. Vi observerer også en økning i ledigheten blant de med teknologisk og økonomisk-administrativ utdanning (til hhv. 8 og 12 prosent).

Samsvar mellom utdanning og arbeid på nivå med 2023

Sju av ti oppfatter at mastergrad er passende utdanningsnivå for den jobben de har. Andelen nyutdannede som opplever at de har mer utdanning enn det som kreves i jobben er totalt sett den samme som i 2023, men for samfunnsfag og økonomisk-administrative fag er andelen økende. De fleste opplever at det er tematisk god sammenheng mellom utdanningen og *innholdet* i jobben de har. Ikke overraskende er andelen høyest i profesjonsutdanninger innen helse, utdanning og jus, der koplingen mellom utdanning og yrke tradisjonelt er sterk.

Nyutdannede undervurderer utfordringene med å få jobb

Halvparten av kandidatene oppgir at det har vært vanskeligere enn forventet å finne arbeid i samsvar med kvalifikasjonene. Dette er en vesentlig økning siden 2023, og gjenspeiler et vanskeligere arbeidsmarked for nyutdannede. Andelen er høyest blant de som har tatt utdanning i realfag og samfunnsfag, der to av tre sier at det har vært vanskeligere å få jobb enn forventet. Vi ser også en klar økning blant de som har pedagogiske utdanninger og samlekategori «andre fagfelt».

Videre analyser

Flere resultater fra Kandidatundersøkelsen vil bli publisert utover i 2026, blant annet analyser av hvilke forhold som påvirker sannsynligheten for å være i (relevant) jobb, kandidatenes perspektiver på utdanningens kvalitet og relevans, samt bruk av kunstig intelligens. En hovedrapport, som publiseres sommeren 2026, vil inneholde en mer omfattende kontekstualisering av resultatene.

1 Innledning

Arbeidsledigheten i Norge steg i 2025. Arbeidskraftsundersøkelsen (AKU) som Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører, har vist at arbeidsledigheten i Norge steg i fra 4,1 prosent i januar 2025 til 4,5 prosent i desember 2025 (SSB, AKU-tabell 13760). AKU-undersøkelsen viser også at arbeidsledighet generelt er mindre utbredt blant personer med høyere utdanning enn blant personer med lavere utdanningsnivå (SSB, AKU-tabell 13785). I 2025 var gjennomsnittlig arbeidsledighet for hele året 2,8 prosent for høyt utdannede, og 4,5 prosent for arbeidsstyrken generelt. SSBs tall kan imidlertid ikke fortelle oss noe om nyutdannede spesielt.

I de siste månedene har vi merket oss en rekke medieoppslag om at det er blitt vanskeligere å få seg jobb, også for nyutdannede med høyere utdanning.¹ Oppslagene fokuserer gjerne på enkeltskjebner, og det er viktig å ha et bredere kunnskapsgrunnlag for å vurdere i hvilken grad nyutdannedes utfordringer med å komme inn på arbeidsmarkedet er i endring. Kandidatundersøkelsen gir oss mulighet til å undersøke dette, og også se på i hvilken grad arbeidsmarkedstilpasning varierer mellom utdanningsgrupper. Det er ikke gitt at eventuelle endringer i arbeidsledighet eller andre former mismatch rammer alle fagfelt i like stor grad. Hovedspørsmålene vi besvarer i dette notatet er:

- Hva er arbeidsmarkedsstatusen til masterkandidater uteksaminert våren 2025 et halvt år etter fullført utdanning?
- Hvordan er overgangen fra utdanning til arbeidsmarked sammenlignet med tidligere år?
- Hvordan varierer arbeidsmarkedsutfall med fagfelt?

Resultatene presenteres i form av figurer. I tillegg til ferske tall fra 2025-undersøkelsen, benytter vi data fra tidligere kandidatundersøkelser for å se på utvikling over tid.

¹ Noen eksempler fra media:

I) [Ett ja på 100 søknader, fortsatt uten jobb: «Vil ikke si at det opplevdes som et helvete, men...»](#)

II) [29-åringen har master, men jobber i bar. – Føltes som et nederlag å begynne å studere på nytt.](#)

III) [Hundre jobbavslag: – Vanskelig å komme inn på arbeidsmarkedet](#)

IV) <https://tv.nrk.no/serie/debatten/sesong/202510/episode/NNFA51103025>

1.1 Om Kandidatundersøkelsen

Kandidatundersøkelsen er en regelmessig spørreundersøkelse til nyutdannede masterkandidater fra universiteter og høyskoler i Norge, som gjennomføres av NIFU på oppdrag fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). Undersøkelsen sendes ut i november til masterkandidater (og andre med utdanning på samme nivå) som ble uteksaminert vårsemesteret samme år. Invitasjonen til å delta sendes til nyutdannede fra så godt som alle universiteter og høyskoler i Norge som tilbyr mastergrad, med et vesentlig unntak: Handelshøyskolen BI.² I 2025 ble undersøkelsen distribuert til 15 986 personer, og vi fikk 4 286 svar. Dette gir en svarprosent på 27. Mer informasjon om årets undersøkelse finnes i et [dokumentasjonsnotat](#) (de Besche, Larsen & Ballo, 2026). For en oversikt over hvordan respondentene fordeler seg på fagfelt og kjønn, se vedleggstabell V1.

De nyutdannede er spurt om jobbsøking, arbeidssituasjon, ulike aspekter ved mastergraden de har tatt og eventuell videre utdanning. Et hovedformål med undersøkelsen har vært å fungere som en «temperaturmåler» på arbeidslivet, gjennom å kartlegge hvor store andeler som kommer raskt i arbeid etter fullført utdanning, og om de får arbeid i samsvar med utdanningen.

Resultatene publiseres i NIFUs publikasjonsserier og i form av vitenskapelige artikler. Dette er den første rapporteringen fra Kandidatundersøkelsen 2025. Flere resultater og mer komplekse og kontekstualiserte analyser vil bli publisert i en hovedrapport sommeren 2026. NIFUs nettsider har informasjon om Kandidatundersøkelsen generelt: www.nifu.no/kandidatundersokelsen.

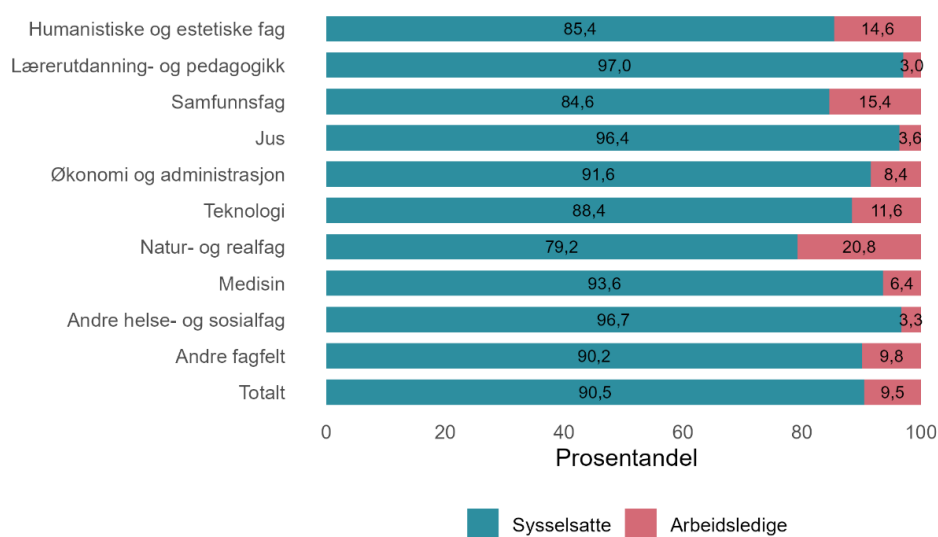
² BI har gjentatte ganger blitt forespurt om deltakelse, men ønsker ikke at deres kandidater skal inngå i undersøkelsen.

2 Hovedaktivitet og sysselsetting

I dette kapitlet ser vi på hvor mange av de nyutdannede som har fått seg arbeid, hvor mange som er arbeidsledige, og hvor mange som er i utdanning eller utenfor arbeidsstyrken av andre grunner. Kandidatene er spurt om å oppgi hva deres situasjon var i en bestemt uke i november (10. – 16. november 2025). Årsaken til at vi ber dem oppgi situasjonen på et bestemt tidspunkt (referanseuka), er at resultatene skal være mest mulig sammenlignbare innad i undersøkelsen, uavhengig av når respondenten svarer, og for sammenligning med tidligere undersøkelser.

2.1 Arbeidsstyrken: sysselsetting og ledighet

Vi starter med å se på de som er i arbeidsstyrken. Definisjonen av denne finnes i Tekstboks 1 på neste side. Figur 2.1 viser at mer enn ni av ti nyutdannede i arbeidsstyrken er sysselsatte. Samtidig ser vi at andelene varierer mellom fagfelt. Høyest andel i jobb finner vi blant de som har tatt pedagogiske utdanninger, helse og sosialfag og jus. Flest arbeidsledige finner vi blant mastere i natur- og realfag, samfunnsfag og humanistiske og estiske fag.

Figur 2.1 Andel sysselsatte og arbeidsledige av arbeidsstyrken. Prosent

Arbeidsstyrken: Arbeidsstyrken består av personer som er sysselsatt eller arbeidsledig. Personer som hverken er sysselsatt eller arbeidsledig ansees som utenfor arbeidsstyrken. Arbeidsstyrken utgjorde 97 prosent av nettoutvalget i 2025.

Sysseissetting: En som oppgir å ha hatt inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i løpet av referanseuken, eller var midlertidig fraværende fra stillingen (foreldrepermisjon eller ferie) defineres som sysselsatt.

Arbeidsledighet: Vi regner en person som arbeidsledig hvis hen oppgir å a) ikke ha utført inntektsgivende arbeid i referanseuken og b) har søkt etter jobb de siste fire ukene før referanseuken og c) har mulighet til å begynne i arbeid umiddelbart. Arbeidsledighet er vist i andel av arbeidsstyrken, det vil si av summen av arbeidsledige og sysselsatte. Definisjonen ligger tett opp til den definisjonen som SSB benytter. Tidligere har vi, i tråd med SSBs definisjon, satt personer med lønnstilskudd som sysselsatte, mens personer på andre typer tiltak defineres som ledige. Ettersom vi i 2025-undersøkelsen ikke har spurt om type tiltak er alle med arbeidsmarkedstiltak satt som ledige i dette notatet. For tidsserier som inkluderer arbeidsledighet bruker vi tilsvarende definisjon for alle årene. Antall personer med lønnstilskudd har siden 2000 ligget mellom 0 og 10 individer i hver undersøkelse, noe som innebærer at endringene er minimale.

Overutdanning: Vi regner respondenter som overutdannet hvis de oppgir at utdanningsnivået som er mest passende for hovedjobben er lavere enn mastergrad. Dette kalles også vertikal mismatch.

Innholdsmisforhold: Hvis respondenten oppgir at innholdet i utdanningen passer dårlig med arbeidsoppgavene i sin hovedstilling (i stedet for middels eller godt). Dette kalles også horisontal mismatch.

Undersysseissetting: Vi regner en person som undersysseissett hvis en oppgir å arbeide deltid i sin hovedstilling, og oppgir at den viktigste grunnen til det er at «Det har ikke vært mulig å få heltidsjobb». Dette betegnes også som ufrivillig deltid.

Mistilpasning: Vi regner en person som mistilpasset i arbeidslivet om personen er arbeidsledig, undersysseissett, overutdannet og/eller opplever innholdsmisforhold.

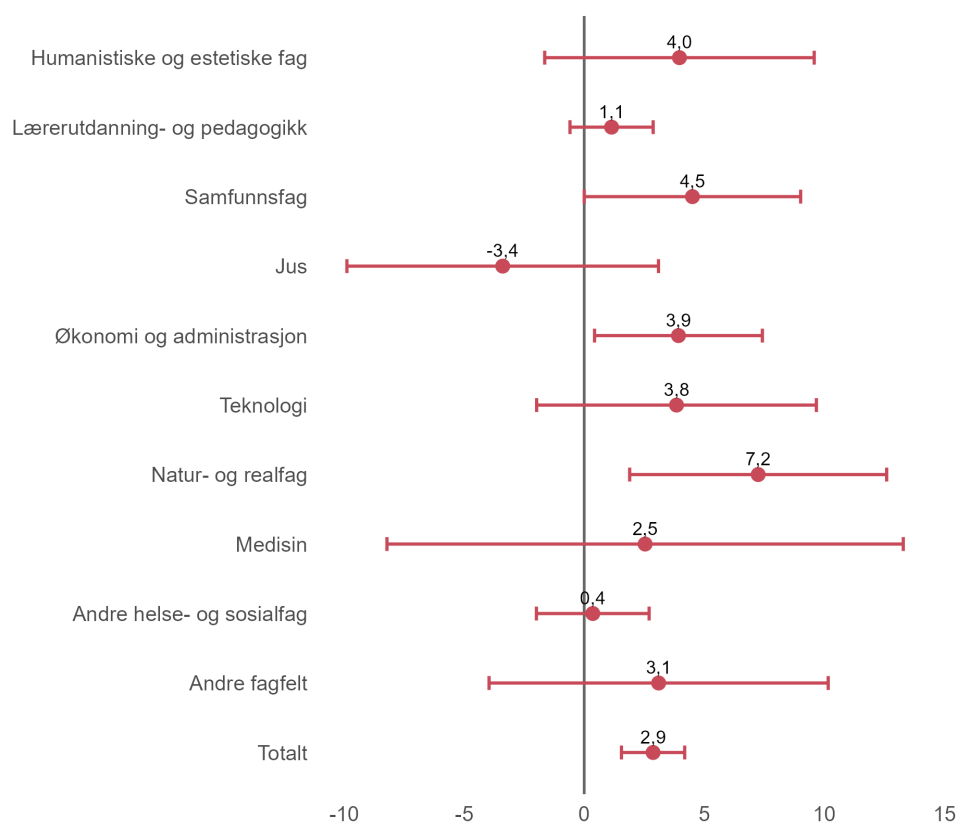
Gruppering av utdanninger

I dette notatet skiller vi mellom opptil ti fagfelt: Humanistiske og estetiske fag, lærerutdanning og pedagogikk, samfunnsfag, juridiske fag, økonomisk-administrative fag (øk.adm.), natur- og realfag, teknologi, medisin, helse- og sosialfag, og «andre fagfelt» (som består av idrettsfag, primærnæringsfag og samferdsels- og sikkerhetsfag).

Nærmere presisering av definisjoner finnes i NIFU arbeidsnotat 2026:9 <https://hdl.handle.net/11250/5488620>

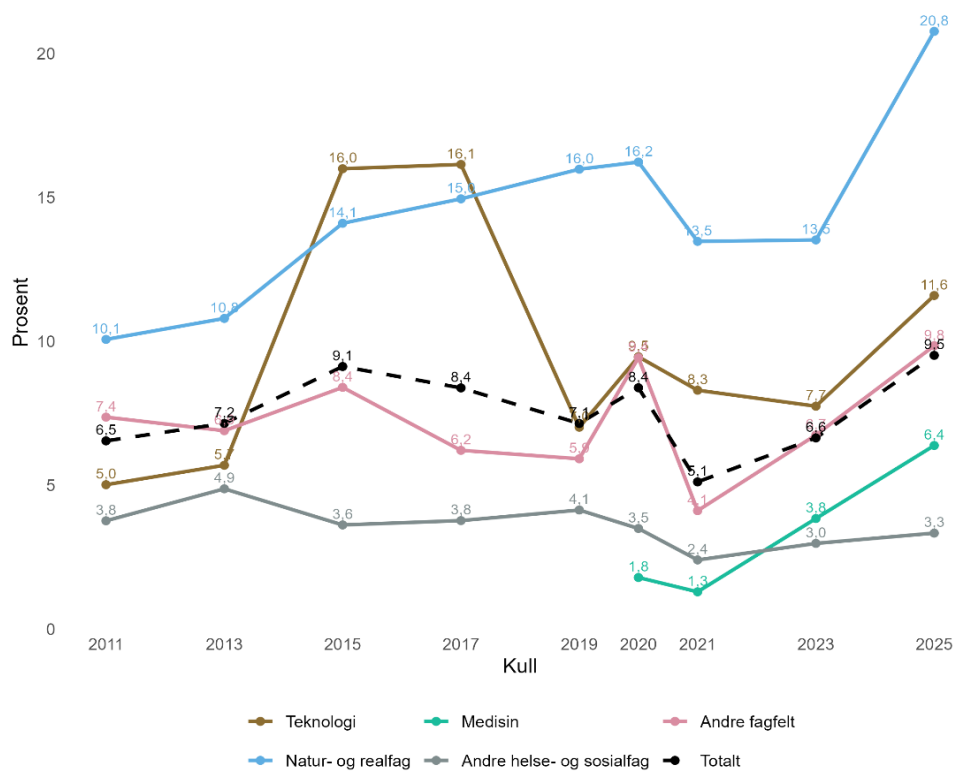
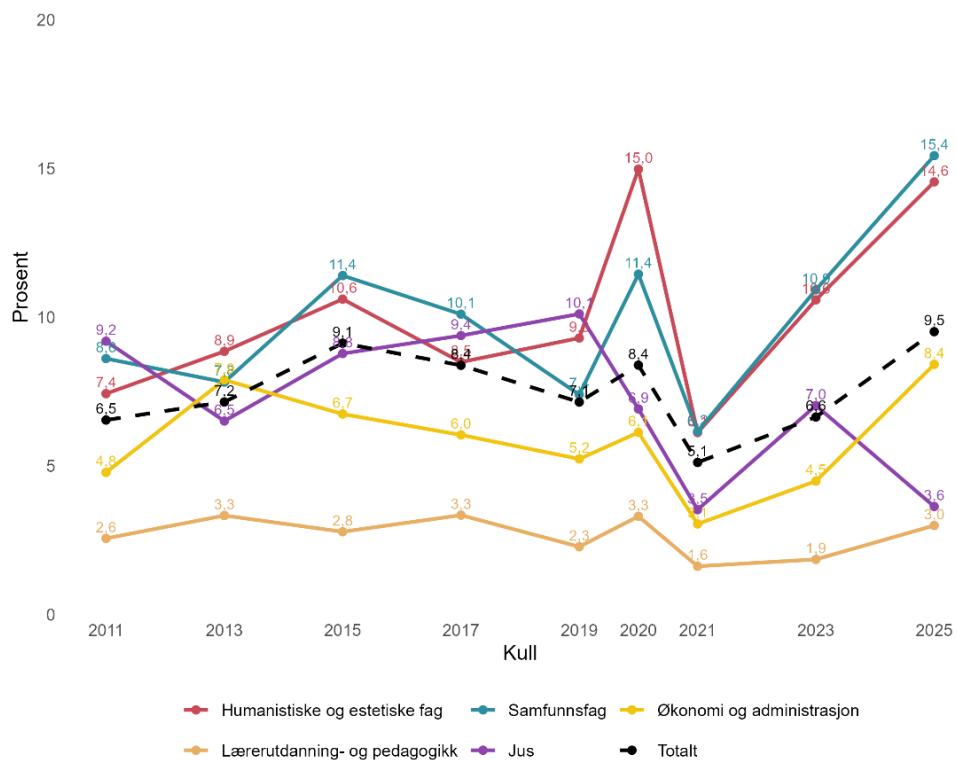
Tekstboks 1: Definisjoner og kategoriseringer i Kandidatundersøkelsen.

Neste trinn er å undersøke om arbeidsledighetsnivået er endret siden forrige undersøkelse. Figur 2.2 viser endringen i arbeidsledige i arbeidsstyrken mellom 2023 og 2025. Figuren viser også konfidensintervallene som viser usikkerheten rundt punkttestimatet for hvert fagfelt. I fagfelt hvor konfidensintervallet krysser 0-linjen er ikke endringen i arbeidsledighet mellom 2023 og 2025 statistisk signifikant. Når vi ser alle fagfelt under ett (totalen), er det en signifikant økning i ledigheten. De fleste fagfelt har sett en økning i løpet av de to siste årene. Fagfelt som har hatt signifikante økninger i ledighet er samfunnsfag, økonomi og administrasjon, samt natur- og realfag. For jus har ledigheten har gått ned, men endringen er ikke statistisk signifikant, som altså innebærer noe usikkerhet om endringen er reel.

Figur 2.2 Endring i arbeidsledighet fra 2023 til 2025 i ulike utdanningsgrupper. Prosentpoeng

De neste figurene (2.3 a og b) viser arbeidsledighet blant nyutdannede over tid.

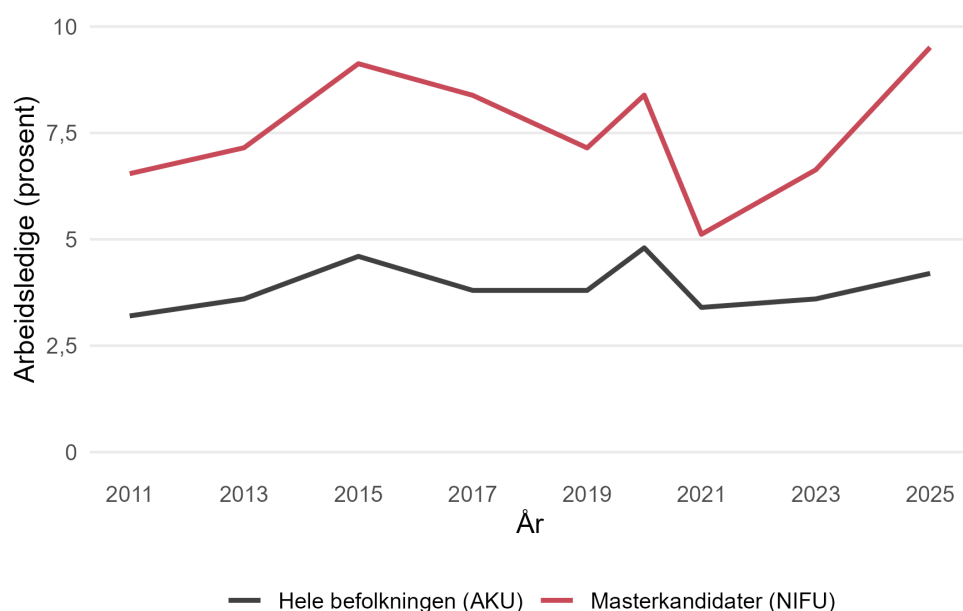

Figur 2.3 a og b. Utvikling i andel arbeidsledige av arbeidsstyrken innen ulike fagfelt

Vi ser at ledigheten i 2025 ligger på et høyt nivå i forhold til perioden sett under ett for mange fagfelt. Jus, pedagogiske fag og helse- og sosialfag er unntak. For jus er ledigheten lavere enn de fleste tidligere år, og for pedagogiske fag og helse- og sosialfag har arbeidsledigheten vært lav i hele perioden.

Nyutdannede er generelt mer utsatt for arbeidsledighet enn befolkningen for øvrig. Overgangen fra utdanning til arbeid innebærer ofte en periode med jobbsøking og etablering i arbeidsmarkedet, og en viss grad av friksjonsledighet er derfor vanlig blant nyutdannede. Denne overgangsfasen kan bli mer krevende i perioder der etterspørselen etter arbeidskraft er svak.

Figur 2.4 viser utviklingen i arbeidsledigheten blant nyutdannede masterkandidater sammenlignet med ledigheten i befolkningen generelt. Figuren viser at ledigheten blant nyutdannede ligger klart høyere gjennom hele perioden. Samtidig følger utviklingen i stor grad de samme konjunkturbevegelsene, men med større utslag for de nyutdannede.

Figur 2.4 Andel arbeidsledige i arbeidsstyrken og blant nyutdannede masterkandidater per november 2011-2025

Kilde: Arbeidskraftundersøkelsen (SSB) og NIFUs kandidatundersøkelse

Kort oppsummert har vi sett at de fleste som aktivt melder seg til arbeidsmarkedet har funnet seg jobb et halvt år etter fullført utdanning, men at overgangen til arbeidsmarkedet er mer krevende for kandidatkullet uteksaminert i 2025 enn for foregående kull. Kandidater fra profesjonsrettede utdanninger som medisin, helse- og sosialfag, jus og lærerutdanning har gjennomgående høy sysselsetting og lav arbeidsledighet, mens kandidater fra mer disiplinorienterte fag som humanistiske fag, samfunnsfag og natur- og realfag i større grad opplever arbeidsledighet

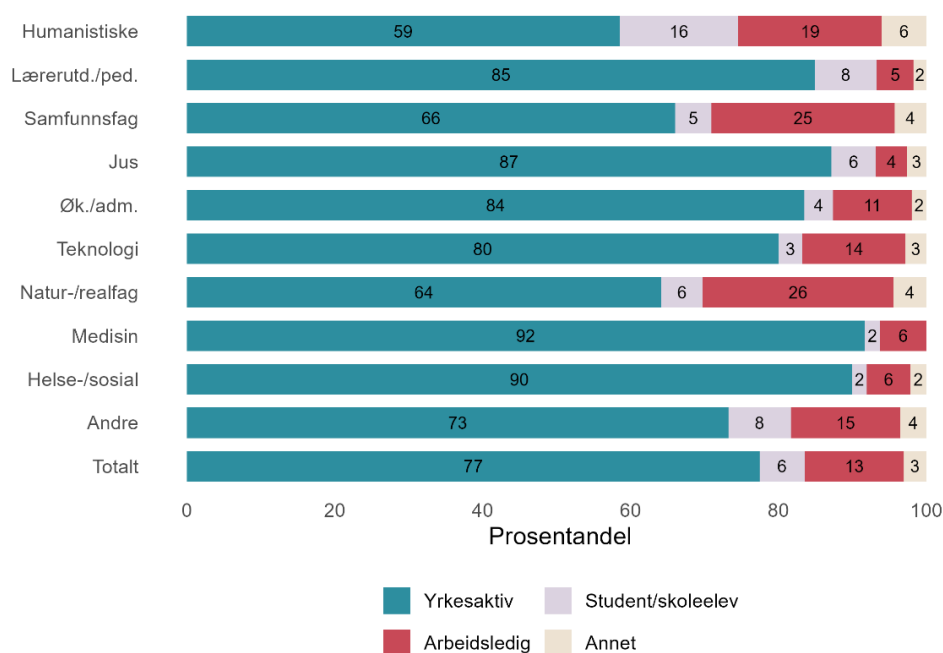
i den første tiden etter endt utdanning. Samtidig viser analysene at nyutdannede generelt er mer utsatt for konjunktursvingninger i arbeidsmarkedet enn befolkningen ellers. Dette gjenspeiles i at ledigheten blant nyutdannede ligger høyere enn både i befolkningen samlet og blant høyt utdannede generelt, og at utslagene i perioder med svakere arbeidsmarked blir større for denne gruppen.

2.2 Hva gjør de som ikke inngår i arbeidsstyrken?

Kandidatene ble bedt om å oppgi hva de *hovedsakelig* betraktet seg som i referanseuka 10.–16. november 2025. Svaralternativene skiller mellom personer som er yrkesaktive, studenter eller skoleelever, arbeidsledige, eller i andre situasjoner. Noen vil oppfatte at de er mer enn en av disse kategoriene, (for eksempel student og arbeidsledig), men her har de altså kun hatt mulighet til å indikere det de anser som hovedaktiviteten.

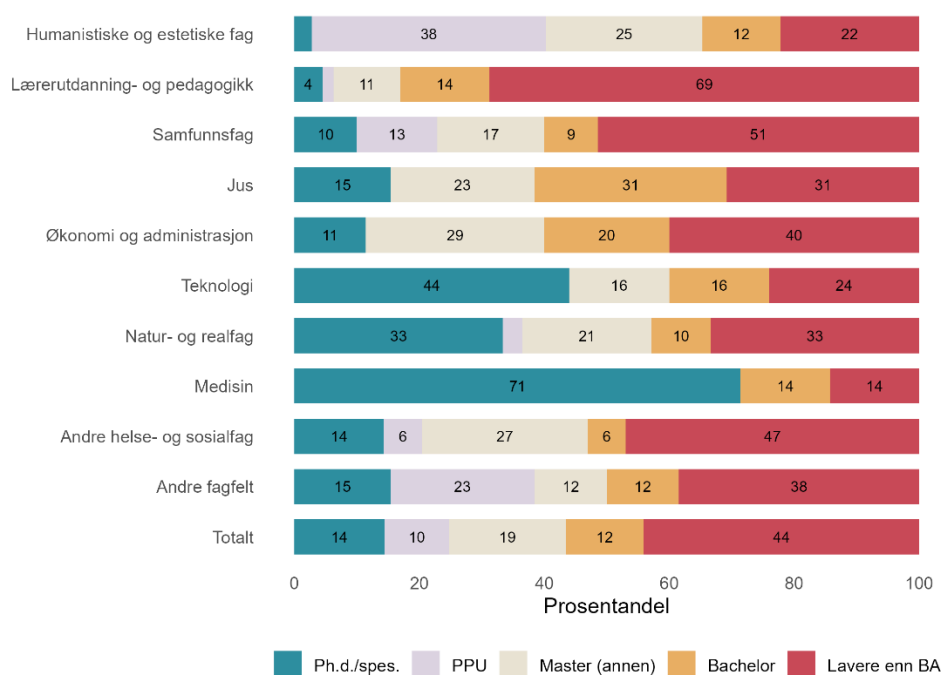
Figur 2.5 viser forskjeller mellom fagfelt, og det framgår at arbeidsmarkedstilknytningen er sterkest i profesjonsrettede utdanninger. Kandidater fra medisin, helse- og sosialfag, jus, og lærerutdanninger og pedagogiske fag har høy andel yrkesaktive og lav arbeidsledighet. Også kandidater fra økonomi og administrasjon og teknologi har relativt høy yrkesaktivitet, selv om ledigheten er noe høyere i disse fagfeltene. Den svakeste arbeidsmarkedstilknytningen finner vi i humanistiske og estetiske fag, hvor både arbeidsledigheten og andelen som fortsatt er i utdanning er relativt høy. Samfunnsvitenskapelige fag og natur- og realfag skiller seg også ut med høyere arbeidsledighet enn de øvrige fagfeltene.

Ser vi på utviklingen fra forrige undersøkelse i 2023, finner vi at andelen som oppgir at de hovedsakelig er yrkesaktive har gått ned med tre prosentpoeng, og ledigheten tilsvarende opp. Andelen som er i utdanning eller andre aktiviteter er stabil på henholdsvis seks og tre prosent.

Figur 2.5 «Betraktet du deg i uken 10.-16. november 2025 hovedsakelig som ...».
Svarfordeling innen ulike fagfelt

Figur 2.6 viser hva slags utdanning de som oppgir at de har utdanning som hovedaktivitet på undersøkelsestidspunktet tar. Nesten halvparten av utdanning på nivå lavere enn bachelorgrad (44 prosent), om lag 14 prosent oppgir at de er i ph.d.- eller spesialistutdanning, mens rundt 11 prosent tar praktisk-pedagogisk utdanning (PPU). Videre oppgir 19 prosent at de tar en annen mastergrad, og 12 prosent at de tar en bachelorgrad. Samlet tyder dette på at mange tar kortere eller mer praktisk rettede utdanningsløp etter fullført master. Vi har også spurt om årsakene til at de tar mer utdanning, og merker oss at andelen kandidater som oppgir at de studerer fordi de har hatt vansker med å finne relevant arbeid økte fra 11 prosent i 2023 til 29 prosent i 2025. Så selv om det ikke er en høyere andel som fortsetter i utdanning, har årsakene til at de gjør det endret seg.

Figur 2.6 Type utdanning blant de som tar mer utdanning. N = 473

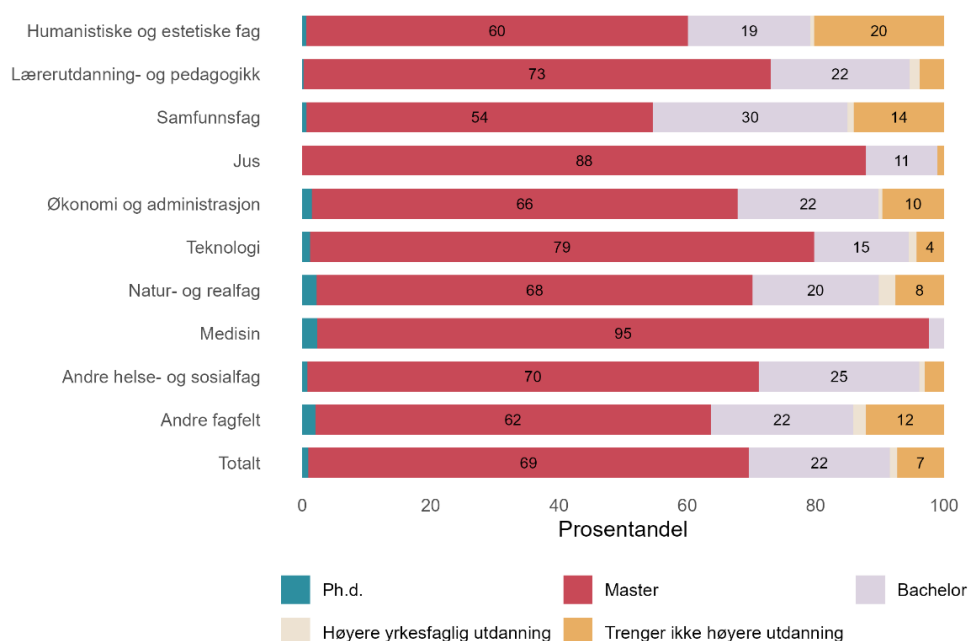
Det er tydelige forskjeller mellom fagfeltene i hva slags videre utdanning kandidatene tar. Ph.d.- eller spesialistutdanning er særlig vanlig blant som har studert medisin og teknologiske fag, og i noen grad også blant kandidater fra natur- og realfag. PPU, som kvalifiserer for undervisningsjobber, er mest utbredt blant kandidater fra humanistiske og estetiske fag, men også relativt vanlig i samlekategoriene «andre fagfelt» og blant kandidater i samfunnsvitenskapelige fag.

3 Samsvar mellom utdanning og arbeid

Til tross for økt andel arbeidsledige, har vi sett at de aller fleste masterkandidater har funnet seg arbeid i løpet av det første halvåret etter fullført utdanning. I dette kapitlet skal ta for oss noen flere indikatorer som kan si noe om i hvilken grad nyutdannede er godt integrert i arbeidslivet. Vi undersøker i hvilken grad de har arbeid som samsvarer med utdanningens nivå og innhold, og om de jobber heltid eller deltid.

3.1 Samsvar mellom utdanningsnivå og arbeidsoppgaver

I undersøkelsen spør vi om hvilket utdanningsnivå kandidatene mener er mest passende for den jobben de har. Figur 3.1 nedenfor viser svarene fordelt på utdanningens fagfelt.

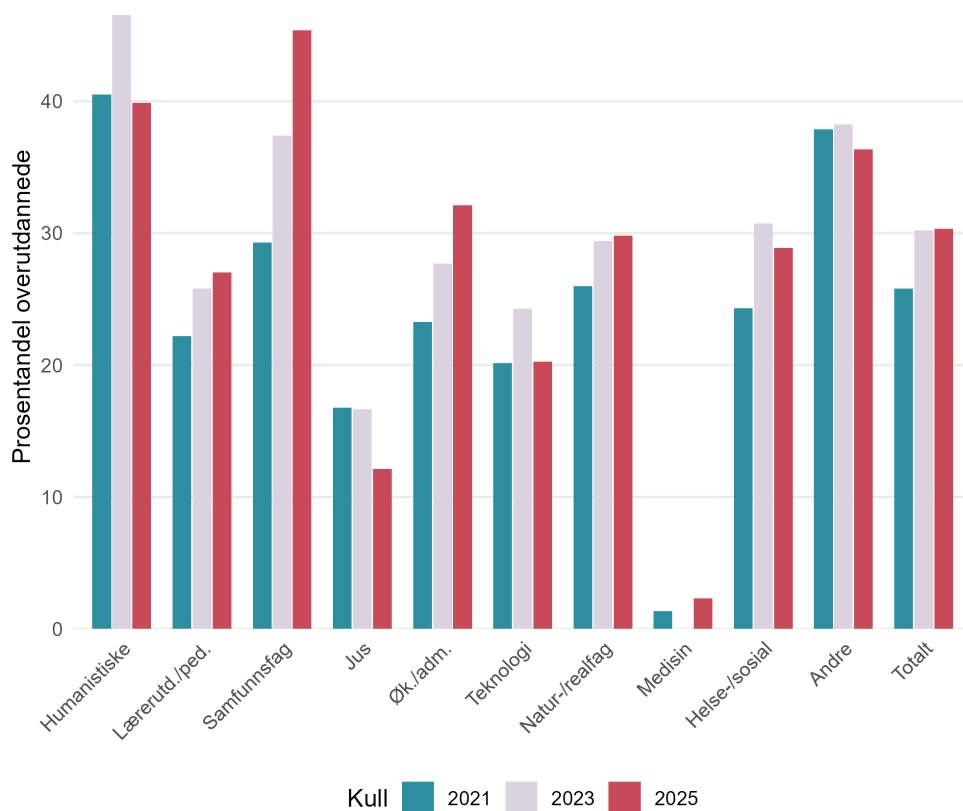

Figur 3.1 «Hvilket utdanningsnivå føler du er mest passende for denne jobben?»
Fordelt på fagfelt

Vi ser at sju av ti mener at mastergrad er passende nivå for den jobben de har. Andelen er høyest blant de som har studert de klassiske profesjonsfagene medisin (95 prosent) og jus (88 prosent). Lavest andel finner vi blant de som har studert samfunnsfag (54 prosent) og humanistiske og estetiske fag (60) prosent.

3.2 Overutdanning

Når man har mer utdanning enn det som kreves i jobben, kan dette defineres som *overutdanning*. For masterutdannede innebærer dette at jobben krever utdanning på bachelorgrad eller lavere. Figur 3.2 viser andelen som oppfatter seg som overutdannet i de tre siste kandidatundersøkelsene. Totalt sett ligger overutdanningen i 2025 på samme nivå som i 2023, som var litt høyere enn i 2021. Figuren viser også at det er betydelige forskjeller mellom fagfelt, både i andeler som oppfatter seg som overutdannet, og i utvikling over tid.

Figur 3.2 Andeler av sysselsatte som oppfatter seg som overutdannet. 2021, 2023 og 2025

Humanistiske og estetiske fag og samfunnsvitenskapelige fag har de høyeste andelen overutdannede, og for samfunnsviterne er trenden klart stigende. Få eller

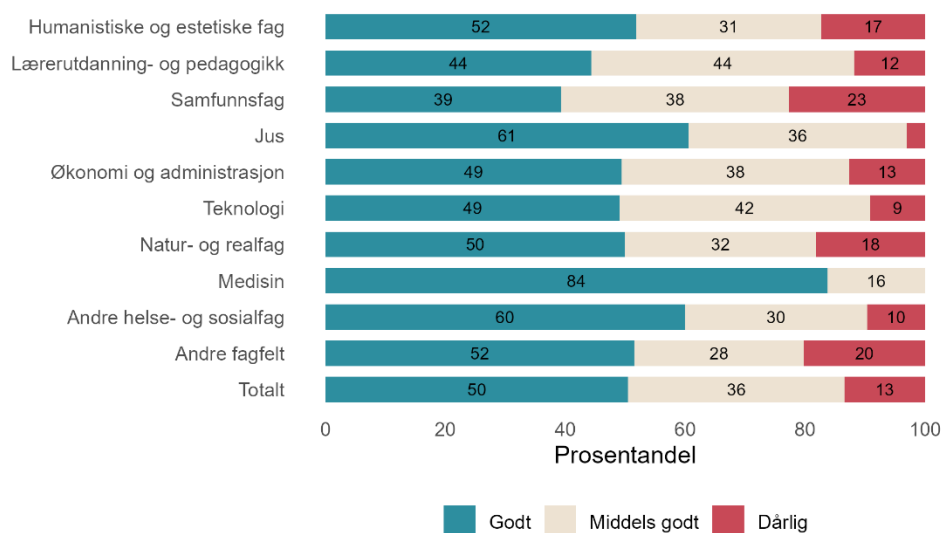
ingen leger er overutdannet.³ Blant juristene er også andelen relativt lav, og lavere i 2025 enn i tidligere år.

Kandidatundersøkelser som belyser situasjonen lengre tid etter fullført utdanning, viser at omfanget av overutdanning er betydelig lavere etter noen år i arbeidslivet (Støren, 2019; Mattos, Wiborg & Hovdhaugen, 2024; Wiborg, Ballo & Ulvestad, 2025). Dette viser at overutdanning for mange er et forbigående fenomen i overgangen fra utdanning til arbeid. I gjennomsnitt er andelen overutdannede 18 prosent målt 6-7 år etter fullført utdanning, mot 30 prosent blant nyutdannede (Wiborg mfl., 2025). Mindre omfang av overutdanning etter noen år i arbeidsmarkedet er tydeligst i fagfelt der nivået er særlig høyt blant nyutdannede (Wiborg mfl., 2025).

At betydelige andeler oppfatter at de har mer utdanning enn det jobben krever, er ikke unikt for Norge. Den europeiske kandidatundersøkelsen *Eurograduate* viser at omfanget av overutdanning blant masterutdannede er lavere i Norge enn i mange andre europeiske land (Mühleck mfl., 2025).

3.3 Samsvar mellom innhold i utdanningen og arbeidsoppgaver

De som er i arbeid, er spurt om i hvilken grad de synes at innholdet i utdanningen passer med arbeidsoppgavene de har. Resultatene framgår i figur 3.3.

Figur 3.3 «Hvordan synes du innholdet i utdanningen du avsluttet våren 2025 passer med arbeidsoppgavene i denne jobben?»

³ Ingen medisinerutdannede rapporterte overutdanning i 2023.

De som har studert medisin, er den gruppen som i størst grad oppfatter at innholdet i utdanningen passer godt med arbeidsoppgavene de har, og ingen av dem oppfatter samsvaret som dårlig. Matchen er også god blant jurister. Det kan synes overraskende at pedagogikk og lærerutdanning har en moderat andel som oppfatter samsvaret som godt, men dette er noe vi også så i Kandidatundersøkelsen som ble gjennomført i 2023 (Ballo mfl., 2024). Om man forutsetter at de fleste av disse jobber med undervisning, kan det altså synes som om en betydelig andel oppfatter at utdanningen ikke forbereder dem tilstrekkelig på arbeidsoppgavene.⁴

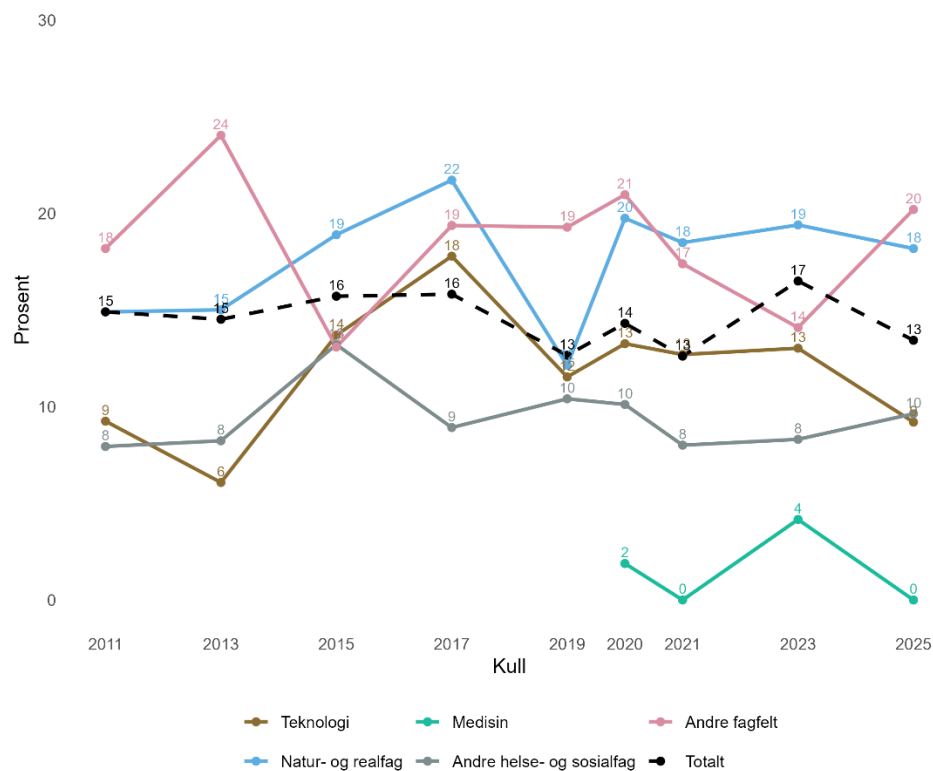
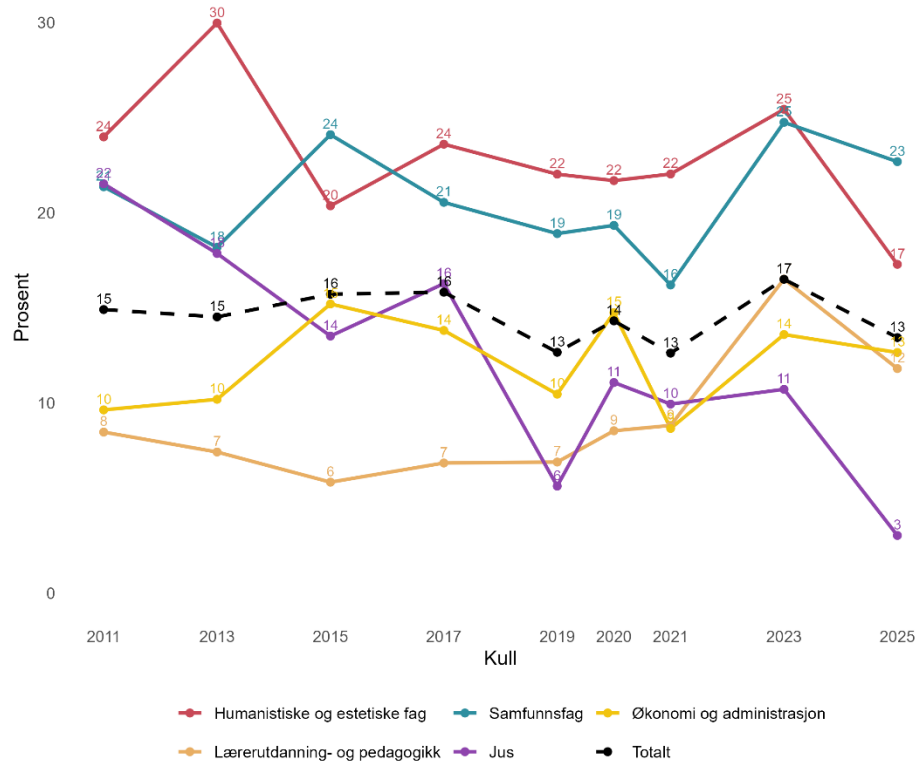
Høyst andel som oppgir dårlig samsvar mellom utdanningsinnhold og arbeidsoppgaver (innholdsmisforhold) i 2025 finner vi blant de som har studert samfunnsfag, natur- og realfag, humanistiske og estetiske fag og «andre fagfelt».

I figur 3.4 a og b viser vi hvordan såkalt innholdsmisforhold har utviklet seg over tid⁵. Totalt sett har andelen som opplever dårlig samsvar vært relativt stabil (svingt mellom 13 og 17 prosent), men det er betydelige fagforskjeller. For jus og humanistiske fag er trenden klart nedadgående.

Også manglende samsvar mellom utdanningens innhold og arbeidsoppgavene tenderer til å avta etter noen år i arbeidslivet. Kandidatundersøkelser gjennomført noen år etter fullført utdanning, viser at betydelig færre oppfatter at utdannings- og jobbinnhold matcher dårlig på det tidspunktet (Wiborg mfl., 2025).

⁴ Vi har ikke analysert hvilken type arbeid de faktisk har.

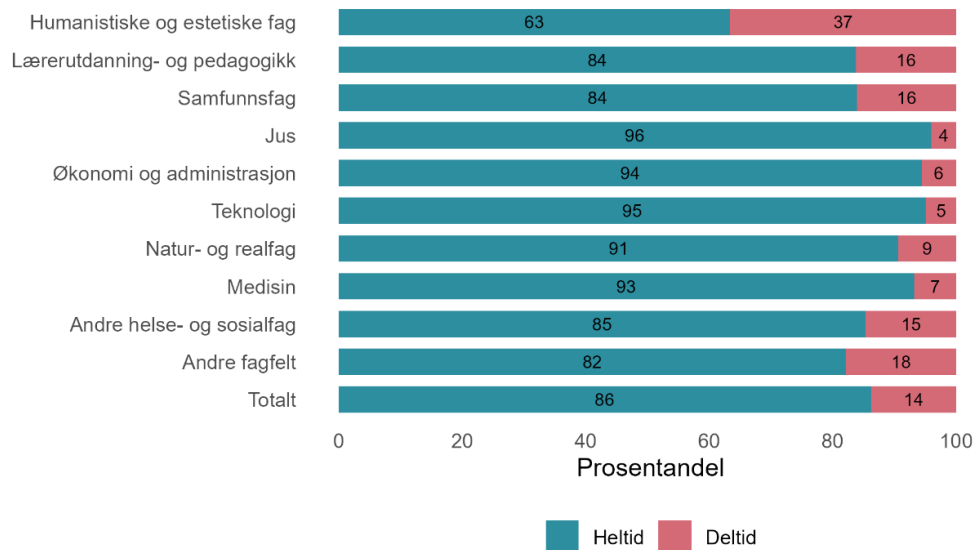
⁵ Innholdsmisforhold har tidligere vært rapportert som andeler av alle nyutdannede. I dette notatet rapporterer vi innholdsmisforhold som andeler av alle sysselsatte og holder de arbeidsledige utenfor.

Figur 3.4 a og b. Utvikling i andeler av sysselsatte som oppgir innholdsmisforhold

3.4 Stillingsprosent og ansettelsesforhold

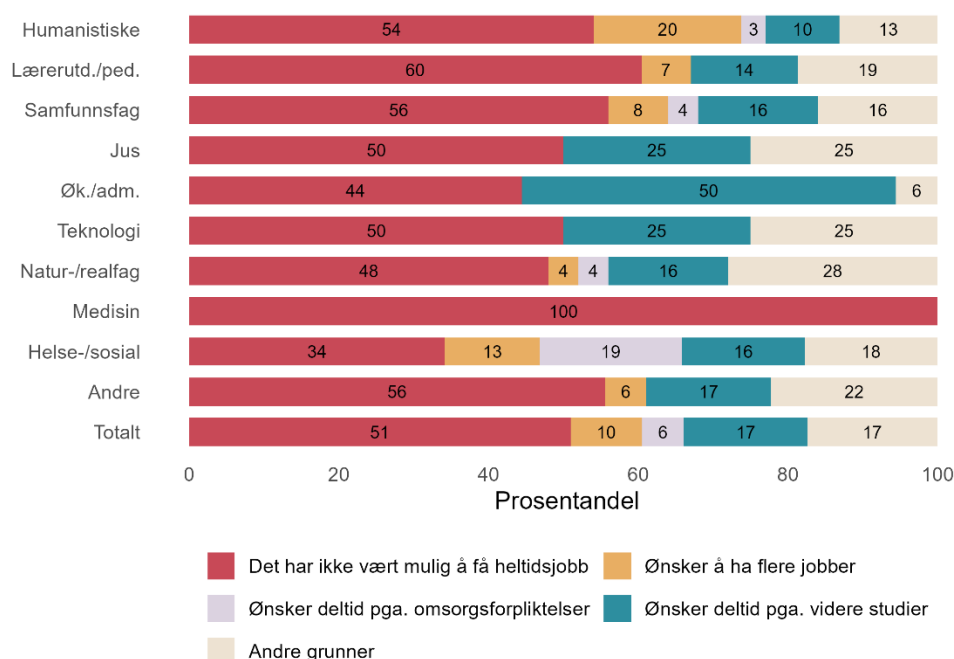
Et klart flertall av de sysselsatte er i full stilling (86 prosent). Men det er også en del som jobber deltid, slik vi kan se i figur 3.5.

Figur 3.5 Andel heltids- og deltidsansatte blant sysselsatte innen ulike fagfelt

Noen velger deltidsarbeid fordi de ønsker seg redusert stilling, mens andre gjør det fordi det ikke har vært mulig å få heltidsstilling. Den sistnevnte gruppen defineres som *undersysselsatte*.

Halvparten av de som arbeider deltid, oppgir at de gjør det fordi det ikke har vært mulig å få heltidsjobb (figur 3.6). Den andre halvparten oppgir grunner som i større grad kan karakteriseres som selvvalgte, som videre studier, omsorgsforpliktelser eller andre personlige forhold. Dette tyder på at deltidsarbeid blant nyutdannede både kan være et uttrykk for begrensede jobbmuligheter og for individuelle tilpasninger i en tidlig fase av karrieren

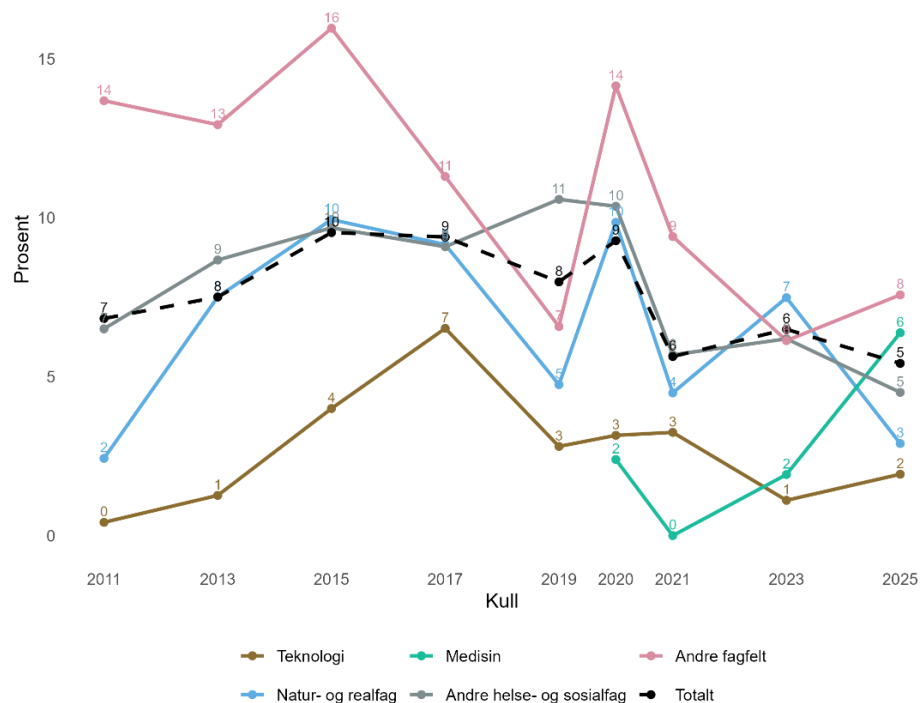
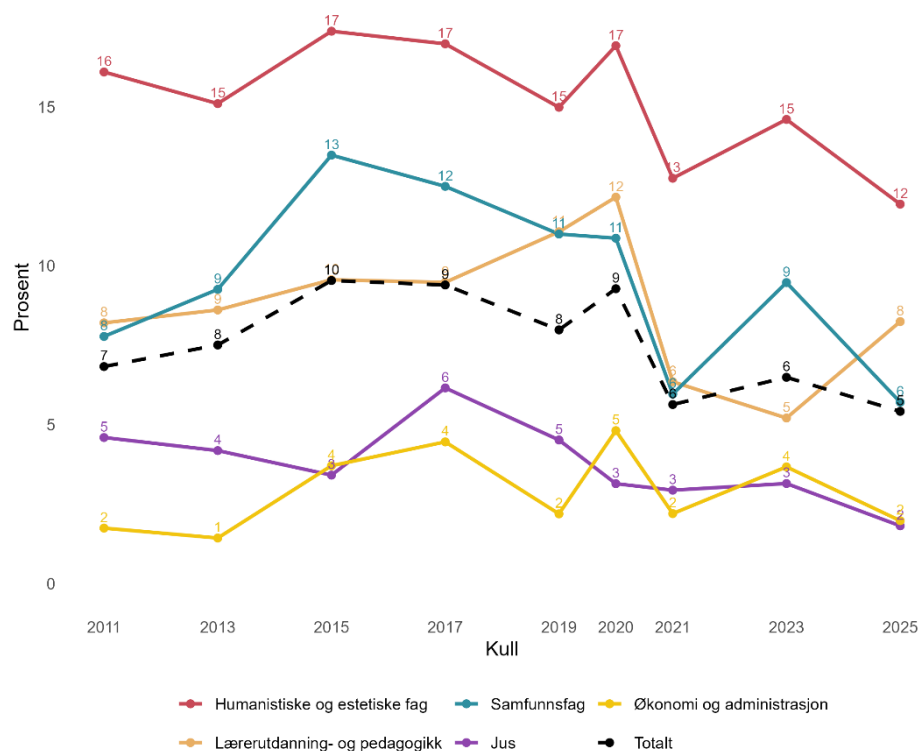

Figur 3.6 Årsaker til deltidsarbeid blant deltidssysselsatte innen ulike fagfelt. N = 357

Når det gjelder fagforskjeller, ser vi at medisin og lærerutdanning og pedagogiske fag er de som oftest oppgir manglende heltidsmuligheter som hovedårsak. I andre fagfelt spiller frivillige årsaker en større rolle. Innen økonomiske og administrative fag oppgir mange at deltidsarbeid henger sammen med videre studier, noe som tyder på at deltidsarbeid her ofte kombineres med kompetanseheving. I helse- og sosialfag er bildet mer sammensatt, der både manglende heltidsstillinger, omsorgsforpliktelser og andre grunner bidrar til deltidsarbeid. For de fleste fagfelt er det i hovedsak kvinner som jobber deltid, men for humanistiske fag er drøyt 40 prosent av de deltidsansatte menn.

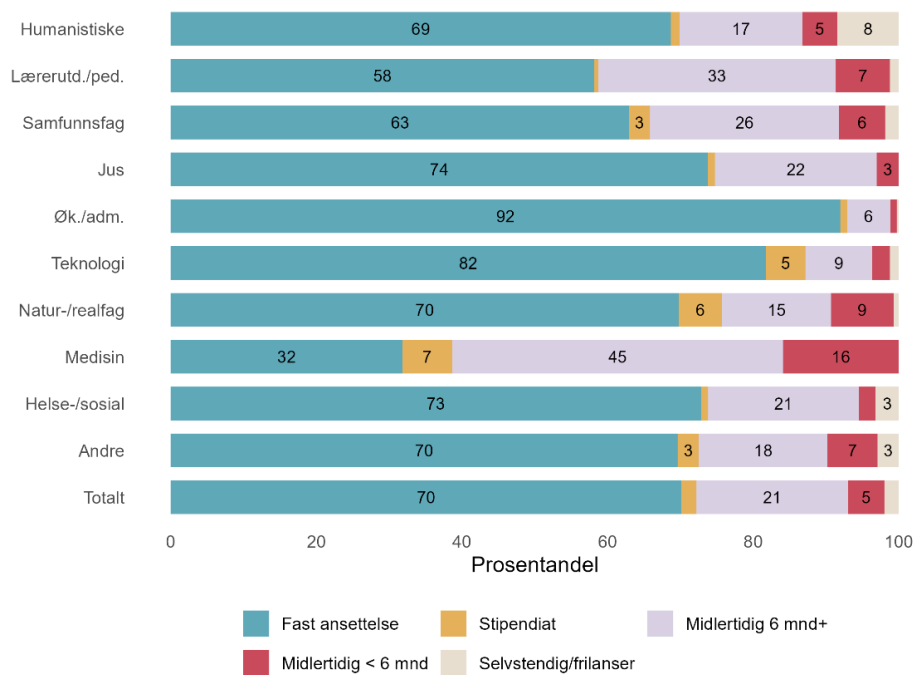
Vi har også sett på utviklingen over tid i andel undersysselsatte innen ulike fagfelt (Figurene 3.7 a og b). Totalt sett ligger andelen undersysselsatte gjennom perioden på rundt 7–10 prosent fram til 2020, før den faller tydelig i 2021 og deretter fortsetter på et lavere nivå.

Humanistiske og estetiske fag har gjennomgående hatt de høyeste nivåene av undersysselsetting, med rundt 15–17 prosent i flere kull fram til 2020. Etter dette ser vi en nedgang, men nivået ligger fortsatt høyt i forhold til andre fag. Samfunnsfag har også hatt relativt høye nivåer i enkelte kull, særlig rundt midten av 2010-tallet. Flere profesjonsrettede utdanninger ligger lavet gjennom hele perioden. Jus, økonomi og administrasjon, teknologi og medisin har gjennomgående lave nivåer av undersysselsetting.

Figur 3.7 a og b. Utvikling i andeler av sysselsatte som oppgir undersyssselsetting innen ulike fagfelt

Vi har også undersøkt om de nyutdannede har faste eller midlertidige stillinger. Figur 3.8 viser fordelingen av ulike typer ansettelsesforhold for hovedjobben blant kandidater innen de ulike fagfeltene. Fast ansettelse er den vanligste hovedstillingen i alle fagfelt, men andelen varierer tydelig. Den er høyest i økonomi og administrasjon og teknologi, og lavest i medisin. Det siste kan ses i sammenheng med at mange medisinkandidater går inn i LIS-stillinger (Lege i spesialisering) etter endt utdanning. Lærer- og pedagogikkutdannede har også høy andel midlertidighet, hvor én av tre er ansatt i midlertidige stillinger på mer enn et halvt års varighet.

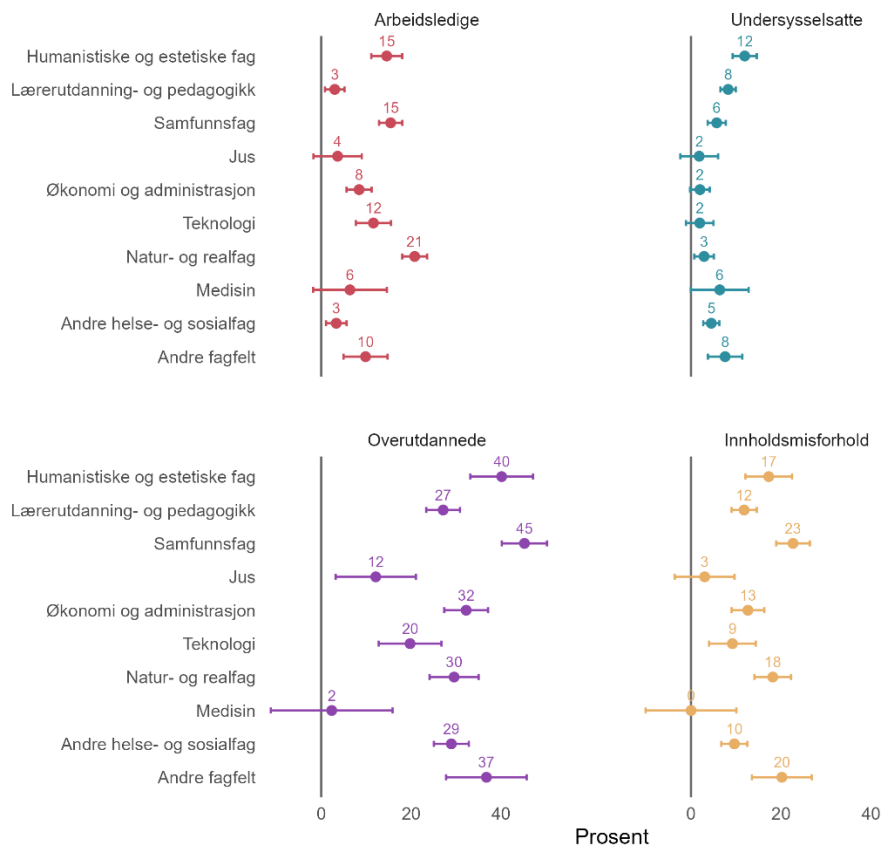
Figur 3.8 Typer av ansettelsesforhold innen ulike fagfelt

3.5 Underutnyttelse av kompetanse

I dette kapittelet har vi undersøkt i hvilken grad nyutdannedes jobber samsvarer med utdanningens innhold og nivå, og om de har så høy stillingsprosent som de ønsker. Vi skal nå vise noen figurer som oppsummerer ulike indikatorer for underutnyttelse av kompetanse for de som fullførte sin utdanning i 2025. Disse inkluderer også arbeidsledighet, som er den mest alvorlige form for underutnyttelse av kompetanse.

Figur 3.9 viser fire ulike former for underutnyttelse av kompetanse i arbeidsmarkedet blant nyutdannede: arbeidsledighet, undersysselsetting, overutdanning og innholdsmisforhold, innen ulike fagfelt. Punktestimatene viser gjennomsnittlig andel kandidater innen hvert fagfelt som opplever de ulike formene for

underutnyttelse. Konfidensintervallene angir usikkerheten til de estimerte gjennomsnittene. Når konfidensintervallene ikke overlapper, er forskjellene mellom fagfelt statistisk signifikante.

Figur 3.9 Fire former for underutnyttelse av kompetanse: andeler som oppgir arbeidsledighet, undersysselsetting, overutdanning og innholdsmisforhold innen ulike fagfelt. Prosent

Som vist i kapittel 2, varierer arbeidsledigheten betydelig mellom fagfeltene. Den er høyest blant kandidater fra natur- og realfag, samfunnsfag og humanistiske og estetiske fag, mens den er lav blant kandidater fra lærerutdanning og pedagogikk, medisin og andre helse- og sosialfag.

Overutdanning er den mest utbredte formen for underutnyttelse av kompetanse. Andelen er særlig høy blant kandidater fra samfunnsfag og humanistiske fag, men også relativt høy i flere andre fagfelt. Kandidater fra medisin og jus skiller seg ut med lavere nivåer. Innholdsmisforhold – det vil si at jobben ikke samsvarer med faglig innhold i utdanningen – varierer også mellom fagfelt. Andelen er høyest blant kandidater fra samfunnsfag og fra samlekategoriene andre fagfelt, mens den er lav blant kandidater fra jus og medisin. Undersysselsetting er generelt mindre utbredt og varierer mindre mellom fagfelt. De høyeste andelenene finner vi blant kandidater fra humanistiske og estetiske fag og fra lærerutdanning og pedagogikk,

mens nivået er lavt blant kandidater fra jus, økonomi og administrasjon og teknologi.

Samlet sett illustrerer figuren at ulike former for underutnyttelse av kompetanse forekommer i ulik grad på tvers av fagfelt, og at generelle disiplin-fag er mer eksponert for dette sammenlignet med profesjonsrettede utdanninger.

Neste figur (Figur 3.10) viser utvikling underutnyttelse av kompetanse over tid. Her har vi ikke med overutdanning, ettersom definisjonen av denne indikatoren ble endret i 2020/2021)⁶ Vi merker oss at selv om arbeidsledigheten har gått opp, er den samlede mistilpasningen nokså stabil mellom 2023 og 2025, og er på nivå med gjennomsnittet for perioden fra 2011.

Som vist i kapittel 2, varierer arbeidsledigheten betydelig mellom fagfeltene. Den er høyest blant kandidater fra natur- og realfag, samfunnsfag og humanistiske og estetiske fag, mens den er lav blant kandidater fra lærerutdanning og pedagogikk, medisin og andre helse- og sosialfag.

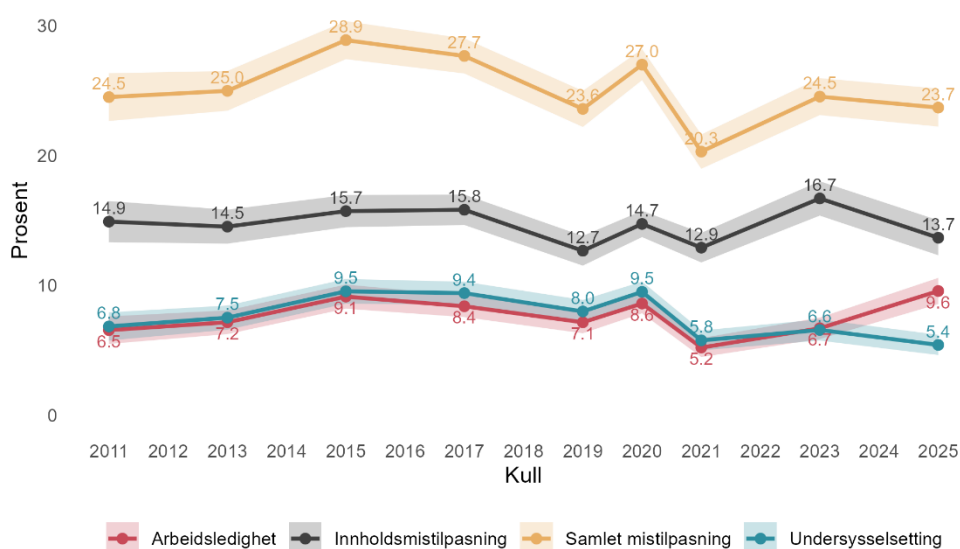
Overutdanning er den mest utbredte formen for underutnyttelse av kompetanse. Andelen er særlig høy blant kandidater fra samfunnsfag og humanistiske fag, men også relativt høy i flere andre fagfelt. Kandidater fra medisin og jus skiller seg ut med lavere nivåer. Innholdsmisforhold – det vil si at jobben ikke samsvarer med faglig innhold i utdanningen – varierer også mellom fagfelt. Andelen er høyest blant kandidater fra samfunnsfag og fra samlekategori andre fagfelt, mens den er lav blant kandidater fra jus og medisin. Undersysselsetting er generelt mindre utbredt og varierer mindre mellom fagfelt. De høyeste andelene finner vi blant kandidater fra humanistiske og estetiske fag og fra lærerutdanning og pedagogikk, mens nivået er lavt blant kandidater fra jus, økonomi og administrasjon og teknologi.

Samlet sett illustrerer figuren at ulike former for underutnyttelse av kompetanse forekommer i ulik grad på tvers av fagfelt, og at generelle disiplin-fag er mer eksponert for dette sammenlignet med profesjonsrettede utdanninger.

Neste figur (Figur 3.10) viser utvikling underutnyttelse av kompetanse over tid. Her har vi ikke med overutdanning, ettersom definisjonen av denne indikatoren ble endret i 2020/2021).⁷ Vi merker oss at selv om arbeidsledigheten har gått opp, er den samlede mistilpasningen nokså stabil mellom 2023 og 2025, og er på nivå med gjennomsnittet for perioden fra 2011.

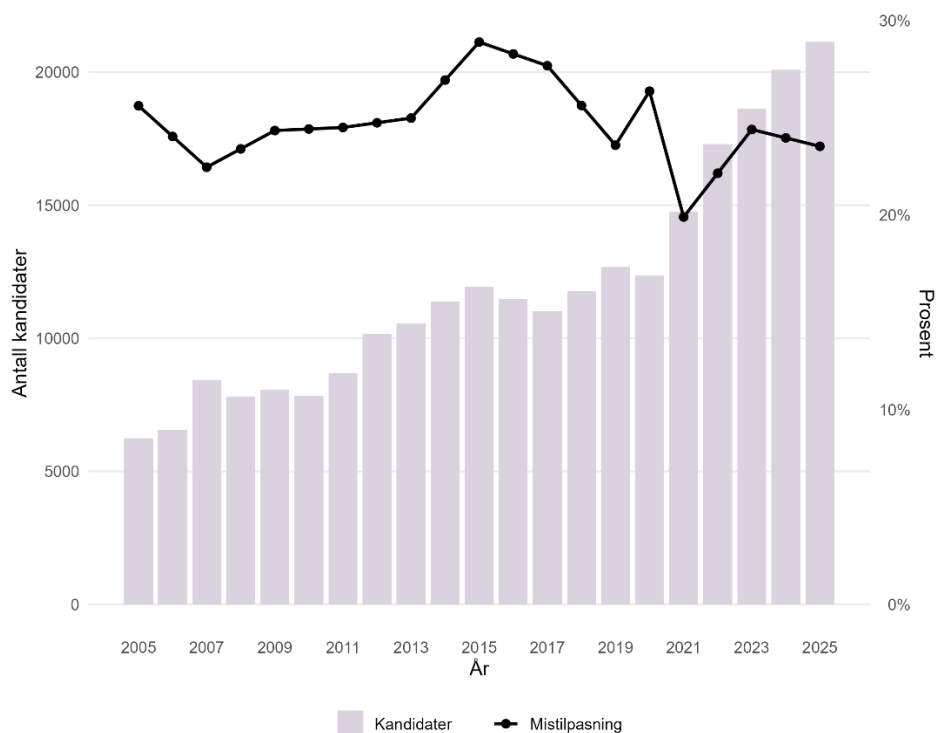
⁶ Medisin inngår ikke i tallgrunnlaget, ettersom dette fagområdet ikke har vært med i alle årene som vises

⁷ Medisin inngår ikke i tallgrunnlaget, ettersom dette fagområdet ikke har vært med i alle årene som vises

Figur 3.10 Utvikling i ulike former for mistilpasning, 2011–2025

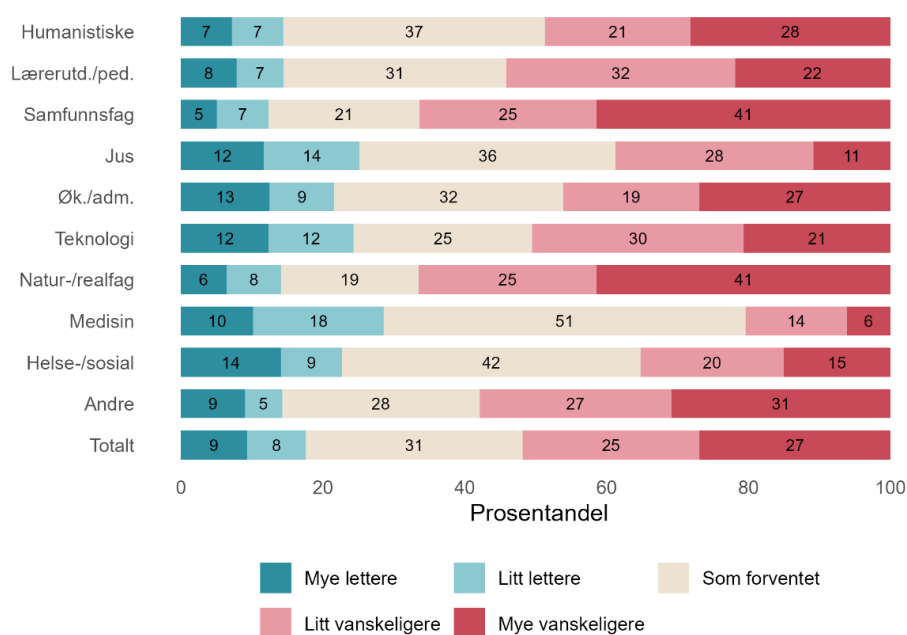
Veksten i antall personer som uteksamineres med mastergrad har vært sterk, særlig siden 2021. Figur 3.11 viser utviklingen i antall kandidater samt andelen som opplever mistilpasning og overutdanning blant nyutdannede masterkandidater i perioden 2005–2025. Antall kandidater har økt fra rundt 6000 i midten av 2000-tallet til over 20 000 i de siste kullene. Samtidig ligger andelen som opplever mistilpasning relativt stabilt gjennom store deler av perioden. I 2021 ser vi et tydelig fall til rundt 20 prosent, før nivået igjen øker noe i de senere årene. Figuren viser dermed at selv om antallet kandidater sett har økt betydelig over tid, har nivået på mistilpasning totalt vært mer stabilt, og i tråd med svingningene i arbeidsmarkedet generelt. Figuren viser imidlertid kun det overordnede bildet, og det er ikke tatt høyde for fagforskjeller, eller endringer i fagsammensetning i løpet av perioden. Den illustrerer likevel at arbeidsmarkedet så langt i betydelig grad har absorbert et økende antall kandidater. I hvilken grad denne trenden vil fortsette, er uklart. NAVs bedriftsundersøkelse viser betydelig variasjon i etterspørsel etter ulike typer høyere utdanning (Skjøstad, Sørbø & Myklathun, 2025), og framskrivninger peker mot et mulig overskudd av høyt utdannede innenfor flere generalistpregede fagfelt (Vigtel, 2024).

Figur 3.11 Antall kandidater fra vår-semesteret og andel med mistilpasning blant nyutdannede masterkandidater, 2005–2025. Kandidattall er hentet fra DBH

3.6 Jobb i tråd med forventningene?

Kandidatene er også spurt om i hvilken grad det har vært lettere eller vanskeligere å få jobb i tråd med kvalifikasjonene, i forhold til hva man forventet som student. Drøyt halvparten har erfart at det har vært vanskeligere enn forventet, mens 17 prosent synes det har vært lettere (Figur 3.12). Andelen som synes at det har vært vanskeligere enn forventet er høyest blant de som har utdanning i natur- og realfag og i samfunnsfag; her har to av tre erfart at det har vært vanskeligere enn forventet.

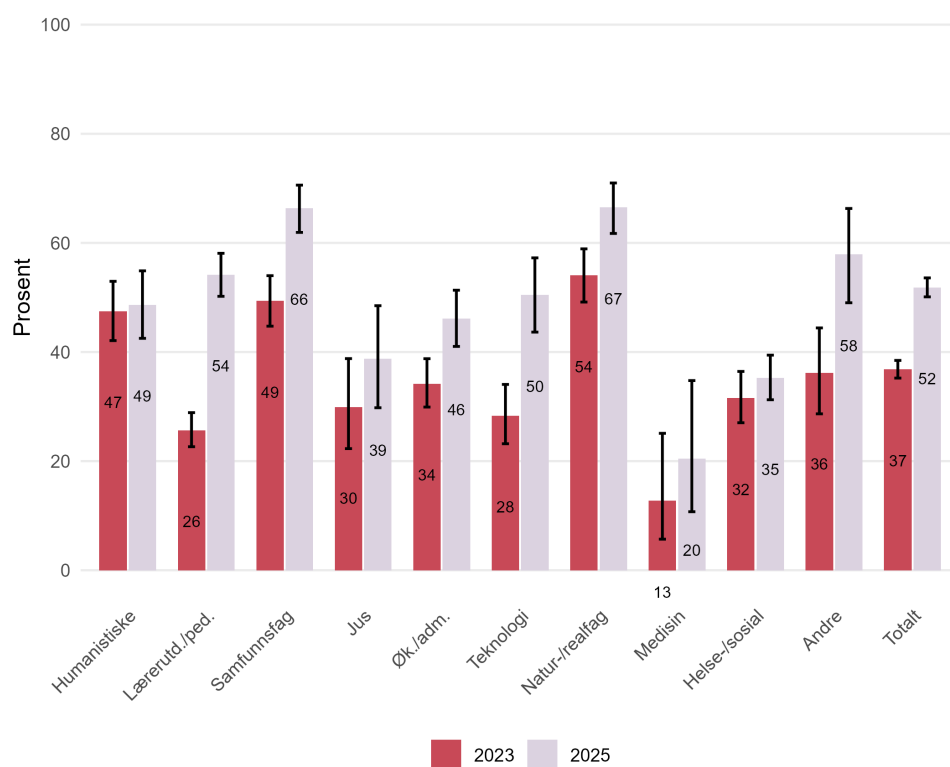

Figur 3.12 «Sammenlignet med forventningene du hadde som student, hvor lett eller vanskelig har det vært å finne arbeid i samsvar med din kompetanse?»

Det samme spørsmålet ble stilt i 2023-undersøkelsen, og i Figur 3.13 sammenligner vi 2023-og 2025-tallene. Vi ser at det totalt sett er en klart høyere andel som oppfattet det som vanskeligere⁸ enn forventet i 2025, hele 15 prosentpoeng. Økningen er størst blant de som har master i lærerutdanning/pedagogikk og teknologiske fag, og minimal i humanistiske og estetiske fag og helse og sosialfag.

Kort oppsummert viser resultatene viser at altså at mange nyutdannede er lite forberedt på at det kan være vanskelig å få seg arbeid, og at andelen har økt betydelig mellom 2023 og 2025. Det siste reflekterer at ledighetsnivået har økt i samme periode.

⁸ «Litt vanskeligere enn forventet» og «Mye vanskeligere enn forventet» er slått sammen.

Figur 3.13 Andel som synes det var vanskeligere enn forventet å finne arbeid i sam-
svar med kompetansen sin, innen ulike fagfelt

4 Oppsummering og videre analyser

De første resultatene fra Kandidatundersøkelsen 2025 har vist at ni av ti nyutdannede masterkandidater som har meldt seg på arbeidsmarkedet har fått jobb. Arbeidsledigheten har imidlertid økt betydelig siden forrige undersøkelse i 2023. Høyest ledighet finner vi på natur- og realfag, samfunnsfag og humanistiske og estetiske fag. Andre former for underutnyttelse av kompetanse (overutdanning, dårlig samsvar mellom utdannings- og arbeidsinnhold, ufrivillig deltid) er relativt stabil, totalt sett, men det er variasjoner mellom fagfelt. Tre prosent er ikke i arbeidsstyrken et halvt år etter fullført utdanning, og denne andelen har vært stabil på mellom tre og fire prosent siden 2007. Flertallet av disse har fortsatt med utdanning.

Noen utdanningsgrupper erfarer at overgangen fra utdanning til arbeid går veldig greit. De som har studert jus og medisin er sjelden arbeidsledige, og opplever god match mellom utdanning og arbeid. Det er også lite arbeidsledighet blant kandidater i pedagogiske fag og helse- og sosialfag (utenom medisin). De sistnevnte gruppene erfarer imidlertid noe svakere samsvar mellom utdanning og arbeid enn leger og jurister. Generelt har de som har tatt profesjonsutdanninger en enklere overgang til arbeidsmarkedet enn de som har tatt disiplinutdanninger. Dette er ikke overraskende; profesjonsutdanningene retter seg mot bestemte yrker, mens disiplinutdanninger er mer generalistpregede og kan anvendes i et bredt spekter av jobber. Dette innebærer at både kandidater og arbeidsgivere kan ha et mindre klart bilde av hvordan denne kompetansen kan brukes i arbeidslivet, noe som kan forsinke integreringen i arbeidslivet.

Samfunnsvitere og humanister er de gruppene som oftest oppgir å ha mer utdanning enn stillingen krever, og disse gruppene opplever også en svakere kobling mellom utdanningens og arbeidets innhold enn gjennomsnittskandidaten. Det siste gjelder også for kandidater i realfag, og samlekategori «andre fagfelt». Mønstrene i fagforskjellene vi observerer har mange likhetstrekk med de siste to kandidatundersøkelsene. Vi ser imidlertid tendenser til en vanskeligere situasjon for både teknologer og blant kandidater med master i økonomisk-administrative fag, og det vil være interessant å følge med på utviklingen for disse gruppene framover. For juristene er det verd å notere seg at situasjonen er mer gunstig i 2025 enn for de fleste tidligere måletidspunkter.

Drøyt halvparten av nyutdannede oppfatter at det er vanskeligere å få seg jobb i samsvar med kvalifikasjonene enn det de hadde sett for seg. Dette gjelder særlig blant de som har studert realfag og samfunnsfag, men vi registrerer at det har vært en økning mellom 2023 for de fleste fagområder, særlig økonomisk-administrative utdanninger og teknologi. Dette indikerer at prosessen med å finne relevant arbeid har blitt mer krevende, og at mange kandidater er lite forberedt på dette.

4.1 Videre analyser

Kandidatundersøkelsen utgjør et rikt datamateriale som dekker tema som omhandler erfaringer etter fullført utdanning, men også synspunkter på utdanningens kvalitet og relevans. Flere resultater og mer komplekse analyser vil inngå i en hovedrapport som publiseres sommeren 2026. I den rapporten vil vi i større grad søke å sette resultatene inn i en kontekst og drøfte de mønstrene som kommer fram.

Vi vil blant annet analysere hvilke faktorer som påvirker overgangen fra utdanning til arbeid. Et sentralt tema vil være såkalte suksessfaktorer i arbeidsmarkedet, det vil si hvilke forhold som øker eller reduserer sannsynligheten for å være i arbeid og for å ha en jobb som samsvarer med utdanningens nivå og innhold. Her vil vi blant annet se på betydningen av karakterer, tidligere arbeidserfaring, kjønn og innvandrerbakgrunn.

Videre vil vi analysere variasjoner innenfor undergrupper av fagfelt. Målet er å undersøke om det finnes systematiske forskjeller i arbeidsmarkedstilpasning mellom ulike utdanninger innenfor samme fagområde, for eksempel mellom ulike naturvitenskapelige eller humanistiske utdanninger. Tidligere forskning har vist at det er betydelige forskjeller mellom undergrupper i fagfelt (Næss, Salvanes & Wiers-Jenssen, 2016). Ved å slå sammen data fra flere kandidatkull vil det være mulig å undersøke slike forskjeller mer detaljert.

I 2025-undersøkelsen stilte vi også et åpent spørsmål, der kandidatene kunne utdype erfaringer med å skaffe seg jobb, og svarene på dette spørsmålet vil analyseres i hovedrapporten. Vi vil også se nærmere på hvor fornøyde kandidatene er med ulike sider ved studiet, inkludert opplevd kvalitet i undervisningen og hvor relevant utdanningen oppleves å være for arbeidslivet.

Bruk av kunstig intelligens (KI) var også tema som ble tatt inn i Kandidatundersøkelsen 2025. Det ble stilt spørsmål om i hvilken grad nyutdannede tar i bruk KI i arbeidet sitt, og i hvilken grad arbeidsgivere forventer at slik teknologi brukes i jobben. Analysene av disse spørsmålene vil frambringe ny informasjon om hvordan KI berører nyutdannedes arbeidssituasjon, og vil bli publisert i et eget notat.

Referanser

- Ballo, J.G., Bergene, A.C. & Wiers-Jenssen, J. (2024). *Kandidatundersøkelsen 2023. Første resultater: Overgang fra utdanning til arbeid*. NIFU Arbeidsnotat 2024:6. <https://hdl.handle.net/11250/3127478>
- de Besche, T.; Larsen, M. & Ballo, J. G. (2026). *Dokumentasjon av data fra Kandidatundersøkelsen 2025*. NIFU Arbeidsnotat 2026:9. <https://hdl.handle.net/11250/5488620>
- Mattos, O., Wiborg, V. S. & Hovdhaugen, E. (2024) *EuroGraduate2022 – Country report from Norway. National Report with Comparative Data from the 2nd Pilot Survey of Higher Education Graduates in Europe*. NIFU Rapport 2024: 8. <https://hdl.handle.net/11250/3159815>
- Mühleck, K., Jühlke, R., Köppen, L., Frauke, P. Weßling, K. & Dau, J. (2025). *Careers, Competences and Values of European Higher Education Graduates in 2022*. European Commission, Careers, competences and values of European higher education graduates in 2022 - Publications Office of the EU. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/5393637>
- Næss, T., Salvanes, K. V. & Wiers-Jenssen, J. (2016). Samfunnsviteres og humanisters overgang til arbeidsmarkedet. *Søkelys på arbeidslivet*, 33(4), 327–348. <https://doi.org/10.18261/issn.1504-7989-2016-04-03>
- Skjøstad, O., Sørbø, J. & Myklathun, K.H (2025) *Navs bedriftsundersøkelse 2025: Stor mangel på folk med fagbrev*. Rapport 4/25. <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kunnskap/analyser-fra-nav/arbeid-og-velferd/arbeid-og-velferd/bedriftsundersokelsen>
- Støren, L. A. (2019). *Spesialkandidatundersøkelsen 2019: Arbeidsmarkedssituasjonen to–tre år etter eksamen*. NIFU Arbeidsnotat 2019:18. <https://hdl.handle.net/11250/2623398>
- Vigtel, T. (2024) *Framskrivning av tilbud av og etterspørsel etter utdanning mot 2050*. Rapport 48. Statistisk Sentralbyrå <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/artikler/framskriving-av-tilbud-av-og-etterspørsel-etter-utdanning-mot-2050>
- Wiborg, V. S., Ballo, J. G. & Ulvestad, M. E. S. (2025). *Arbeidsmarked, utdanning og bosted 6–7 år etter fullført masterutdanning: Rapport fra tematisk kandidatundersøkelse 2025*. NIFU Rapport 2025:8. <https://hdl.handle.net/11250/3222733>

Vedlegg

Tabell V1. Deskriptiv fordeling av respondenter etter kjønn og fagfelt

	Antall	Prosent
Totalt	3322	100
Kjønn		
Mann	1049	32
Kvinne	2272	68
Fagfelt		
Humanistiske og estetiske fag	268	8
Lærerutdanning- og pedagogikk	667	20
Samfunnsfag	473	14
Jus	110	3
Økonomi og administrasjon	404	12
Teknologi	207	6
Natur- og realfag	414	13
Medisin	47	1
Andre helse- og sosialfag	599	18
Andre fagfelt	132	4

Figuroversikt

Figur 2.1 Andel sysselsatte og arbeidsledige av arbeidsstyrken. Prosent	10
Figur 2.2 Endring i arbeidsledighet fra 2023 til 2025 i ulike utdanningsgrupper. Prosentpoeng	12
Figur 2.3 a og b. Utvikling i andel arbeidsledige av arbeidsstyrken innen ulike fagfelt	13
Figur 2.4 Andel arbeidsledige i arbeidsstyrken og blant nyutdannede masterkandidater per november 2011-2025	14
Figur 2.5 «Betraktet du deg i uken 10.-16. november2025 <i>hovedsakelig</i> som ...». Svarfordeling innen ulike fagfelt	16
Figur 2.6 Type utdanning blant de som tar mer utdanning. N = 473	17
Figur 3.1 «Hvilket utdanningsnivå føler du er mest passende for denne jobben?» Fordelt på fagfelt	18
Figur 3.2 Andeler av sysselsatte som oppfatter seg som overutdannet. 2021, 2023 og 2025	19
Figur 3.3 «Hvordan synes du innholdet i utdanningen du avsluttet våren 2025 passer med arbeidsoppgavene i denne jobben?»	20
Figur 3.4 a og b. Utvikling i andeler av sysselsatte som oppgir innholdsmisforhold	22
Figur 3.5 Andel heltids- og deltidsansatte blant sysselsatte innen ulike fagfelt	23
Figur 3.6 Årsaker til deltidsarbeid blant deltidssysselsatte innen ulike fagfelt. N = 357	24
Figur 3.7 a og b. Utvikling i andeler av sysselsatte som oppgir undersysselsetting innen ulike fagfelt	25
Figur 3.8 Typer av ansettelsesforhold innen ulike fagfelt	26
Figur 3.9 Fire former for underutnyttelse av kompetanse: andeler som oppgir arbeidsledighet, undersysselsetting, overutdanning og innholdsmisforhold innen ulike fagfelt. Prosent	27
Figur 3.10 Utvikling i ulike former for mistilpasning, 2011–2025	29

Figur 3.11 Antall kandidater fra vår-semesteret og andel med mistilpasning blant nyutdannede masterkandidater, 2005–2025. Kandidattall er hentet fra DBH	30
Figur 3.12 «Sammenlignet med forventningene du hadde som student, hvor lett eller vanskelig har det vært å finne arbeid i samsvar med din kompetanse?»	31
Figur 3.13 Andel som synes det var vanskeligere enn forventet å finne arbeid i samsvar med kompetansen sin, innen ulike fagfelt.....	32

Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og utdanning

Nordic institute for Studies in
Innovation, Research and Education

www.nifu.no